

Міністерство освіти і науки України
Малинський фаховий коледж

**ЗГІДНО З
ОРИГІНАЛОМ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
педагогічною радою
протокол № 8
від 26.06.2025р.

ВВЕДЕНО В ДІЮ
наказом директора
№155 від 26.06. 2025р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО МЕТОДИ РЕЛЕВАНТНОСТІ, НАДІЙНОСТІ, ПРОЗОРОСТІ ТА
ОБ'ЄКТИВНОСТІ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ
ОСВІТИ У МАЛИНСЬКОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ
(нова редакція)

Положення «Про методи релевантності, надійності, прозорості та об'єктивності оцінювання здобувачів фахової передвищої освіти у Малинському фаховому коледжі» (далі - Положення) визначає критерії та підходи до оцінки успішності здобувачів освіти в освітньому процесі у Малинському фаховому коледжі.

Розробники:

Олена ШЕМЕТ, методист, викладач-методист

Леонід МОЙСІЄНКО, методист, викладач-методист

Погоджено:

Лариса КОВАЛЬЧУК, заступник директора з навчальної роботи

Вікторія САХНЮК, завідувачі відділень

Ірина БОНДАРУК, завідувачі відділень

Аліна РАКОВА, голова студентської ради

З М І С Т

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
2. ПОНЯТТЯ РЕЛЕВАНТНОСТІ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ. МЕТОДИ РЕЛЕВАНТНОСТІ.	4
3. НАДІЙНІСТЬ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ.....	6
4. ПРОЗОРИСТЬ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ.....	7
5. ОБ'ЄКТИВНІСТЬ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ.....	8
6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	9

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про методи релевантності, надійності, прозорості та об'єктивності оцінювання здобувачів фахової передвищої освіти у Малинському фаховому коледжі (далі – Положення) є частиною нормативних документів, які визначають критерії та підходи до оцінки успішності здобувачів освіти в освітньому процесі у Малинському фаховому коледжі (далі – Коледжі).

1.2. Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Положення про внутрішню систему забезпечення якості фахової передвищої освіти у Малинському фаховому коледжі» та інших нормативно-правових актів, що регламентують організаційні форми і складові системи контролю якості освітньої діяльності.

1.3. У Положенні визначаються зміст та принципи релевантності, надійності, прозорості та об'єктивності оцінювання знань здобувачів освіти з метою забезпечення якості освітнього процесу та якості фахової передвищої освіти у Коледжі.

1.4. Оцінювання знань має бути спрямоване на розвиток компетенцій здобувачів освіти і створення справедливої та ефективною системи вимірювання їх досягнень.

2. ПОНЯТТЯ РЕЛЕВАНТНОСТІ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ. МЕТОДИ РЕЛЕВАНТНОСТІ.

1.5. Релевантність оцінювання знань — це ступінь адекватності та відповідності методів, критеріїв та інструментів контролю тим компетентностям, які мають бути сформовані у майбутнього фахівця.

1.6. Традиційні (академічні) методи оцінювання знань дозволяють оцінити теоретичну базу, яка є фундаментом для професійної діяльності. До них відносяться:

- усне опитування (співбесіди, колоквиуми, захист звітів з практик);
- письмове тестування (використання тестів різних рівнів складності, від розпізнавання до аналізу);
- письмові роботи (реферати, есе, розв'язання розрахункових задач).

2.3. Практико-орієнтовані (компетентнісні) методи. – дозволяють оцінювати знання та вміння у змодельованій професійній ситуації:

- метод демонстрації навичок (здобувач виконує конкретну маніпуляцію або робочий процес, наприклад, налаштування серверу, виконання лісогосподарської роботи або складання бухгалтерського балансу);
- кейс-метод (аналіз реальної виробничої ситуації та пошук оптимального рішення);

2.4. Ділові та рольові ігри:

- моделювання професійної взаємодії (наприклад, "клієнт — менеджер").

2.5. Проектні методи - спрямовані на оцінку комплексної підготовки та здатності працювати в команді:

- метод проектів (створення завершеного продукту: програми, макета, бізнес-плану, від ідеї до реалізації);

2.6. Портфоліо: - накопичувальна система оцінювання, що демонструє прогрес студента та його кращі досягнення за весь період навчання.

2.7. Інноваційні та цифрові методи:

- комп'ютерне симуляційне тестування;
- використання віртуальних лабораторій або тренажерів.

2.8. Взаємооцінювання: - здобувачі оцінюють роботи один одного за чіткими критеріями, що розвиває критичне мислення.

2.9. Самооцінювання за чек-листами для розуміння власних дефіцитів знань.

2.10. Критерії вибору методу. Щоб метод був дійсно релевантним, він має відповідати трьом параметрам:

Валідність: Оцінюємо саме те, що мали навчити (не знання термінів, а вміння працювати руками, якщо це технік).

Надійність: Результат оцінювання має бути об'єктивним незалежно від того, хто перевіряє.

Прозорість: Студент має заздалегідь знати критерії (наприклад, мати рубрики оцінювання фахівця згідно з освітньо-професійною програмою (ОПП)).

2.11. Основні принципи оцінювання знань у Коледжі визначають основні правила, які забезпечують ефективне, справедливе та об'єктивне оцінювання досягнень здобувачів фахової передвищої освіти. Вони є основою для формування системи оцінювання, що сприяє розвитку здобувачів фахової передвищої освіти і стимулює їх до покращення результатів.:

Релевантність (відповідність) оцінювання:

оцінювання повинно бути тісно пов'язане з навчальними цілями, програмами та завданнями. Воно має оцінювати знання, уміння і навички, які здобувачі фахової передвищої освіти повинні отримати в результаті освітнього процесу.

методика оцінювання має забезпечувати врахування конкретних навчальних результатів, що визначаються освітньо-професійними програмами та стандартами фахової передвищої освіти.

Надійність оцінювання:

оцінювання повинно давати стабільні та послідовні результати, які не залежать від випадкових або незначних факторів.

для забезпечення надійності використовуються стандартизовані інструменти оцінки (тести, завдання), що допомагають уникнути впливу суб'єктивних оцінок викладача чи інших зовнішніх чинників.

Прозорість оцінювання:

кожен етап оцінювання має бути чітко пояснений здобувачам фахової передвищої освіти та всім учасникам освітнього процесу.

оцінювання має базуватися на чітких критеріях і роз'ясненнях, щоб здобувачі фахової передвищої освіти розуміли, як і за що оцінюються їхні досягнення.

інформація про критерії оцінювання, а також про систему виставлення оцінок повинна бути доступною для здобувачів фахової передвищої освіти, батьків і педагогічних працівників.

Об'єктивність оцінювання:

оцінювання повинно бути вільним від упереджень і стереотипів, а також ґрунтуватися на фактах і реальних досягненнях здобувачів фахової передвищої освіти, а не на їхніх особистих якостях чи взаєминах з педагогічними працівниками.

використання різноманітних методів оцінювання (тестування, проекти, усні та письмові роботи) допомагає знизити ризик суб'єктивізму в оцінці.

2.12. Релевантність оцінювання знань у Коледжі є ключовим фактором, який гарантує, що оцінки відображають реальні досягнення, і має бути відповідним і доцільним щодо навчальних цілей, завдань, освітньо - професійних програм та стандартів фахової передвищої освіти, встановлених для конкретного курсу або дисципліни. Це забезпечує, щоб процес оцінювання відображав реальні результати навчання та оцінював лише ті аспекти, які є важливими для досягнення освітніх

цілей.

2.13. Релевантність передбачає визначення навчальних цілей, як основи оцінювання й зв'язок з оцінюванням.

2.14. Навчальні цілі визначають, які знання, уміння, навички та компетенції здобувачі фахової передвищої освіти мають отримати в результаті навчання. Вони задають орієнтири для освітнього процесу і допомагають формулювати критерії для оцінки.

2.15. Зв'язок з оцінюванням полягає в тому, що оцінка результатів навчання повинна відповідати поставленим цілям. Якщо, наприклад, навчальна мета полягає у розвитку аналітичного мислення здобувача фахової передвищої освіти, то методи оцінювання повинні сприяти виявленню і розвитку цієї навички.

2.16. Інтеграція методів оцінювання з навчальними завданнями передбачає, що оцінювання має бути тісно пов'язане з тими завданнями, які здобувач фахової передвищої освіти має виконати, щоб досягти навчальних цілей. Кожне завдання або форма оцінки (тест, проєкт, усна відповідь тощо) повинна оцінювати саме ті аспекти, які визначені у навчальних цілях (Наприклад, якщо мета курсу — це розвиток уміння аргументувати свою точку зору, то завдання на написання есе або проведення дебатів буде важливим методом оцінювання цієї мети).

2.17. Критерії оцінювання мають бути чітко сформульованими і зрозумілими для здобувачів фахової передвищої освіти. Це дозволяє їм розуміти, на які результати навчання їх оцінюють. Наприклад, якщо курс передбачає розвиток комунікаційних навичок, то оцінювання повинно перевіряти саме ці навички, а не просто усне чи письмове вираження думки без прив'язки до програми освітнього компонента.

2.18. Оцінка повинна бути відображенням фактичних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти у межах освітнього процесу, а не ґрунтуватися на особистих або випадкових факторах. Тому завдання, методи оцінювання і навіть форма тестів повинні чітко відповідати поставленим освітнім завданням.

2.19. Адаптація до індивідуальних особливостей здобувачів фахової передвищої освіти у Коледжі передбачає врахування різних рівнів підготовки та їхніх індивідуальних потреб. Це може означати наявність різних типів завдань для здобувачів фахової передвищої освіти з різним рівнем підготовки, а також варіативність у способах оцінювання, щоб кожен здобувач фахової передвищої освіти міг продемонструвати свої досягнення в найбільш зручній для нього формі.

2.20. Критерії оцінювання регулярно переглядаються, щоб забезпечити їх відповідність оновленим вимогам програм освітніх компонентів, змінюваним стандартам та новим методам викладання.

3. НАДІЙНІСТЬ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

3.1. Надійність оцінювання знань здобувачів фахової передвищої освіти у Коледжі дає стабільні та послідовні результати, які не залежать від випадкових або суб'єктивних факторів. Оцінювання є таким, щоб у подібних умовах при повторному проведенні тесту чи іншої форми оцінювання результати були б однаковими або дуже схожими, що підтверджує його точність і стабільність.

3.2. Основними принципами надійності оцінювання у Коледжі є стабільність результатів. Оцінювання має бути стабільним і незалежним від факторів, які не мають стосунку до знань і навичок здобувачів фахової передвищої освіти. Наприклад, оцінка повинна бути однаковою, якщо той самий здобувач фахової

передвищої освіти здає тест кілька разів (за умови однакових умов і змісту завдань). Оцінювання не повинно сильно змінюватися залежно від часу чи настрою педагогічного працівника або самого здобувача фахової передвищої освіти.

3.3. Для забезпечення надійності оцінювання у Коледжі використовуються стандартизовані методи та інструменти оцінювання (наприклад, тести з визначеними відповідями, чітко сформульовані завдання). Це знижує ризик впливу особистісних чинників на результати оцінювання. Стандартизовані інструменти забезпечують однакові умови для всіх здобувачів фахової передвищої освіти і допомагають отримати об'єктивніші та стабільніші результати.

3.4. Оцінювання повинно мінімізувати можливість виникнення помилок, таких як неправильно зрозумілі завдання чи людські помилки при виставленні оцінок. З цією метою у Коледжі використовується автоматизована система тестування з технічним забезпеченням перевірки результатів, що у свою чергу може знизити ймовірність таких помилок.

3.5. Надійність оцінювання також забезпечується через регулярний аналіз і перевірку результатів. Якщо результати оцінювання демонструють значні коливання або протиріччя, це може свідчити про необхідність коригування методу оцінки або інструментів.

4. ПРОЗОРИСТЬ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1. Прозорість оцінювання знань здобувачів фахової передвищої освіти у Коледжі означає, що всі етапи оцінювання, критерії, методи та результати повинні бути чітко визначені, зрозумілі та доступні для всіх учасників освітнього процесу. Прозорість забезпечує довіру до процесу оцінювання і дозволяє здобувачам фахової передвищої освіти, їхнім батькам, а також педагогічним працівникам бути впевненими у справедливості та об'єктивності результатів.

4.2. Основними принципами прозорості оцінювання є:

- *Чіткість критеріїв оцінювання.* Критерії оцінювання повинні бути заздалегідь визначені та донесені до всіх учасників освітнього процесу. Здобувачі фахової передвищої освіти повинні розуміти, за що конкретно вони отримують оцінку. Це включає роз'яснення того, що саме оцінюється (знання, навички, вміння), які очікувані результати та як оцінюється кожен аспект діяльності учня (письмові роботи, усні відповіді, участь у заняттях тощо). Наприклад, при оцінюванні курсових робіт (проектів) важливо зазначити, які конкретно критерії враховуються: зміст, структура, грамотність, креативність тощо.

- *Доступність інформації про оцінювання.* У Коледжі здобувачі фахової передвищої освіти мають доступ до усієї необхідної інформації про процес оцінювання, зокрема до плану оцінювання, термінів, типів завдань і правил їх виконання та можливість ознайомитися з результатами оцінювання та роз'ясненнями щодо поставлених оцінок, щоб мати змогу зрозуміти, чому була поставлена та чи інша оцінка.

- *Один стандарт для всіх.* Оцінювання проводиться за єдиними стандартами для всіх здобувачів фахової передвищої освіти. Це означає, що методи оцінювання та критерії однаковими для всіх, що допомагає уникнути дискримінації чи упередженості. Процес виставлення оцінок чітко визначений і однаковий для кожного здобувача фахової передвищої освіти, без прив'язки до особистих уподобань або стосунків між учасниками освітнього процесу.

4.3. Важливою складовою прозорості у Коледжі є надання здобувачам фахової

передвищої освіти зворотного зв'язку щодо їхніх результатів, щоб вони могли зрозуміти, чому отримали ту чи іншу оцінку, і в яких аспектах їм слід покращити свої знання або навички.

4.4. У Коледжі оцінювання проводиться за чіткими і прозорими процедурами, що дозволяють уникати маніпуляцій та помилок. Це стосується, як формальних, так і неформальних етапів оцінювання: від складання тестів до підсумкових оцінок. Питання тестових завдань добре сформульовані, не мають подвійних значень і пов'язані з програмними вимогами.

4.5. Прозорість оцінювання у Коледжі передбачає підзвітність педагогічних працівників та закладу освіти. Якщо здобувач фахової передвищої освіти чи його батьки мають питання щодо оцінок, існує можливість апеляції та перегляду оцінок за умови, що це буде відповідно до встановлених правил.

5. ОБ'ЄКТИВНІСТЬ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

5.1. У Коледжі процес оцінювання незалежний від особистих уподобань, суб'єктивних поглядів чи упереджень педагогічного працівника. Оцінювання ґрунтується виключно на фактичних досягненнях здобувача фахової передвищої освіти та на чітко визначених критеріях, а не на особистих характеристиках чи взаєминах.

5.2. Оцінювання проводиться без впливу особистих поглядів, уподобань або емоцій педагогічного працівника щодо здобувача фахової передвищої освіти. Це забезпечує справедливість та рівність для всіх.

5.3. Для забезпечення об'єктивності розроблені чітко сформульовані критерії оцінювання, які повідомляються здобувачам фахової передвищої освіти на початку вивчення освітнього компонента.

5.3. Критерії повинні бути конкретними і відповідати навчальним цілям та завданням, що дозволяє уникнути непорозумінь або суб'єктивних інтерпретацій під час оцінювання.

5.4. У Коледжі запроваджено використання різних методів оцінювання, що допомагає знизити ризик суб'єктивізму. Наприклад, це може бути поєднання письмових тестів, усних відповідей, практичних завдань, проєктів тощо. Кожен метод має свої переваги, і комбінування різних форм оцінки дає більш об'єктивну картину знань та навичок здобувача фахової передвищої освіти.

5.5. Стандартизовані тести або завдання, що використовуються для оцінювання, допомагають знизити можливість помилок чи неточностей у визначенні оцінки. Вони забезпечують однакові умови для всіх здобувачів фахової передвищої освіти. Наприклад, тести з чітко сформульованими питаннями та варіантами відповідей дозволяють оцінювати знання за стандартними вимогами, зменшуючи вплив суб'єктивізму.

5.6. Об'єктивність оцінювання забезпечується через надання чітких і конкретних пояснень до оцінки. Зворотний зв'язок у Коледжі зрозумілий і відповідає тим критеріям, за якими була поставлена оцінка. Це дає здобувачам фахової передвищої освіти можливість зрозуміти, чому вони отримали саме таку оцінку, а також дає можливість покращити свої досягнення в майбутньому.

5.7. Для забезпечення об'єктивності в оцінюванні у Коледжі передбачено можливість залучати кількох педагогічних працівників. Це дозволяє уникнути впливу індивідуальних вподобань. Наприклад, при оцінці курсових робіт (проєктів), захисті звітів з практики група педагогічних працівників може оцінювати роботи за

однаковими критеріями, що дає більш об'єктивний результат.

5.8. Якщо є сумніви щодо об'єктивності оцінки, у Коледжі існує можливість перегляду та коригування результатів. Це може включати повторну перевірку роботи або її частини іншими педагогічними працівниками.

У разі необхідності можуть бути проведені апеляції або консультації щодо оцінки.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Дане Положення вступає в дію з моменту його затвердження та введення в дію наказом директора.

6.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться шляхом затвердження Положення в новій редакції.

6.3. Положення зберігає чинність в перехідний період до затвердження нового Положення або доповнень до діючого.

6.4. Після затвердження Положення в новій редакції попереднє Положення втрачає юридичну силу.